

**ЗВО «УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ І ПРИКЛАДНИХ НАУК**

Кафедра архітектури та будівництва

**МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань :	<i>19 «Архітектура та будівництво»</i>
Спеціальність:	<i>191 «Архітектура та містобудування»</i>
Освітній рівень:	<i>третій (освітньо-науковий)</i>
Освітньо-наукова програма:	<i>«Архітектура та містобудування»</i>
Вид дисципліни:	<i>базова (обов'язкова)</i>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>

**Івано-Франківськ
2023**

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри «Архітектури та будівництва» факультету суспільних і прикладних наук ЗВО «Університету Короля Данила» 30 серпня 2022 року (протокол № 1).

Розробник:

Максим КАРПАШ – доктор технічних наук, професор

Світлана ШИНКАР – кандидат економічних наук.

e-mail: maksym.karpash@ukd.edu.ua

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ СИЛАБУСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньо-наукової програми
2022-2023 н.р	30.08.2022 р.	Протокол №1		
2023-2024 н.р.	29.08. 2023 р.	Протокол №1		

ВСТУП

Загальна інформація про дисципліну. Освітній компонент «Менеджмент інновацій» надає можливість здобувачам освіти ідентифікувати наукову новизну як об'єкт процесу менеджменту інновацій та управляти результатом майбутнього дисертаційного дослідження із подальшою комерційною реалізацією, що включає та не обмежується фундаментальними поняттями інноваційного процесу, взаємозв'язків між креативністю та інноваціями, винаходами та покращеннями, роллю процесу наукового пізнання, виконання науково-дослідних робіт тощо. Інновація є результатом наукового дослідження, відтак менеджмент інновацій передбачає розвиток творчого мислення із застосування управлінських технологій. Базовими для викладу значної частини змістовного наповнення ОК слугує серія міжнародних стандартів ISO 56000 Менеджмент інновацій. Система менеджменту інновацій (Innovation Management – Innovation management system)

Мета дисципліни – набуття здобувачами освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо застосування управлінських технологій у здійсненні науково-дослідної роботи. У процесі вивчення освітньої компоненти аспірант навчиться правильно визначати проблеми, розробляти та обґрунтовувати шляхи та методи ефективного їх вирішення та формулювати наукову новизну.

Завдання дисципліни: висвітлити теоретико-методологічні основи менеджменту інновацій; розглянути питання формування інноваційних ідей, технології їх генерування та оцінювання; навчитися формувати стратегії управління інноваціями; оволодіти теоретичними і практичними технологіями управління якістю інновацій; ознайомитись з процесами управління ресурсами та ризиками інновацій.

ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ

Код компетенції	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК01.	Здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу інформації, оцінки сучасних наукових досягнень, генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань.	РН03. Знати державну та іноземну мови, включаючи спеціальну термінологію, необхідну для повного розуміння іноземних наукових текстів, проведення літературного пошуку, усного та письмового представлення результатів наукових досліджень, ведення фахового наукового діалогу.
ЗК04.	Здатність ініціювати та проводити оригінальні наукові дослідження, ідентифікувати актуальні наукові проблеми, здійснювати пошук та критичний аналіз інформації, продукувати інноваційні конструктивні ідеї та застосовувати нестандартні підходи до вирішення складних і нетипових завдань.	РН04. Володіти науковою та професійною підготовкою для підтвердження достатнього рівня компетентності у виборі методів наукових досліджень, оцінки їх наукової новизни та практичного значення при вирішенні спеціалізованих завдань у сфері архітектури та містобудування. РН05. Вміти виявляти зв'язки між сучасними науковими концепціями в суміжних предметних сферах для обґрунтування нових теоретичних та практичних рекомендацій для розв'язування науково-практичних задач, проведення теоретичних досліджень, застосовувати їх у сфері архітектури та містобудування.
ЗК07.	Здатність ініціювати, обґрунтовувати та управляти актуальними науковими проектами інноваційного характеру, складати пропозиції щодо їх фінансування, реєстрації прав інтелектуальної власності, самостійно проводити наукові дослідження, взаємодіяти у колективі та виявляти лідерські здібності при виконанні наукових проєктів.	РН06. Вміти застосовувати універсальні навички дослідника, достатні для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної, дослідницько-інноваційної та/або науково-педагогічної діяльності за фахом та продукування нових ідей та методів, спрямованих на покращення науково-практичної діяльності в галузі будівництва та архітектури.
ЗК08.	Здатність використовувати сучасні методи та технології наукової комунікації державною та іноземною мовами на сучасному технологічному обладнанні з залученням цифрових технологій та новітнього інструментарію для проведення досліджень на рівні якісного виконання, яке відповідає національному та світовому рівням.	РН07. Демонструвати навички усного та письмового спілкування державною та іноземними мовами, використовуючи навички міжособистісної взаємодії, працюючи в міжнародному контексті з різними стейкхолдерами галузі, з використанням сучасних інформаційних технологій та засобів комунікації.
СК01.	Володіння актуальною інформацією щодо сучасного стану, тенденцій розвитку, проблематики та наукової думки у сфері архітектури та містобудування.	РН08. Володіти сучасними інформаційними технологіями для розробки, організації та управління науковими проєктами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації.
СК04.	Здатність проводити експериментальні дослідження, виконувати кількісну та якісну оцінку їх результатів, систематизувати та формулювати експертно-аналітичні	РН10. Ефективно працювати самостійно або в групі, отримувати бажаний результат в умовах обмеженого часу з акцентом на професійну сумлінність і з дотриманням етичних міркувань,

	висновки, інтегруючи знання з суміжних дисциплін при розв'язанні наукових проблем в галузі архітектури та будівництва.	проводити моніторинг робіт та вчасно вносити корективи в план робіт за проєктом. РН11. Здійснювати успішну інноваційну науково-технічну діяльність у соціально-орієнтованому суспільстві на основі міжособистісних взаємовідносин для максимального самовираження на основі терпимості, психологічної сумісності та етики поведінки.
СК05.	Здатність до виконання наукових теоретико-методологічних, прикладних і експериментальних досліджень архітектурно-містобудівного середовища, його складових частин і рівнів.	РН13. Формулювати власні авторські висновки, пропозиції та рекомендації на основі аналізу літературних джерел, патентних досліджень, повного циклу теоретичних і експериментальних досліджень, проведених за інноваційними методиками.
СК06.	Здатність до моделювання та прогнозування розвитку архітектурної діяльності, процесів і явищ в архітектурі та містобудуванні.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	3	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	14 год.
	семінари	16 год.
Самостійна робота		30 год.
Підсумковий контроль		30 год.
Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи		1:2
Форма підсумкового контролю	екзамен	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Англійська мова за науковим спрямуванням	Сучасні підходи до стратегії сталого розвитку архітектурного середовища міста
Методологія наукових досліджень	Інноваційні технології в архітектурно-містобудівельній діяльності

ПОЛІТИКА КУРСУ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Відвідування занять є важливою складовою навчальної та науково-дослідної роботи. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Якщо аспірант відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки на консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у визначений термін.

ПОВЕДІНКА В НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ ПРИМІЩЕННІ

Усі учасники освітньо-наукового процесу повинні дотримуватися норм і правил внутрішнього розпорядку відповідно до Статуту ЗВО «Університет Короля Данила», Правил поведінки здобувачів освіти та Кодексу корпоративної етики. Кожен аспірант має виявляти наполегливість, старанність, зацікавлення дискутувати, ставити запитання викладачу як під час лекцій, так і під час семінарських занять.

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися один до одного, бути урівноваженими, уважними та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів освітнього процесу.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Академічна доброчесність учасниками освітнього процесу реалізується шляхом дотримання загальноприйнятих морально-етичних норм, правил поведінки, самостійного виконання навчального навантаження та завдань поточного і підсумкового контролю результатів навчання.

Під час виконання письмових тестових завдань навчальної дисципліни недопустимо порушення академічної доброчесності.

Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).

ОСКАРЖЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ТА РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви аспіранта або відповідного подання декана.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Основними методами, що застосовуються під час лекційних та семінарських занять є наступні: мозковий штурм, командна робота, розгляд кейсів, інтерактивна лекція, дискусія

Семінарські заняття проводяться з метою закріплення лекційного матеріалу, оволодіння поняттєвим апаратом предмету, методами діагностики та корекції, що вивчаються в рамках освітньої компоненти.

Головна мета семінарських занять – навчити студентів застосовувати теоретичні знання на практиці. З цією метою на заняттях моделюються фрагменти їхньої майбутньої діяльності у вигляді навчальних ситуаційних завдань. Під час семінарських занять обговорюються теоретичні положення досліджуваного матеріалу, уточнюються позиції авторів наукових концепцій, ведеться робота з усвідомлення студентами категоріального апарату, оформляється власна позиція майбутнього науковця.

Завдяки методу роботи «діалог» здобувачі освіти та викладач мають право ставити одне одному питання, які виникли і можуть виникнути у них у процесі вивчення та обговорення матеріалу. Діляться своїми сумнівами, спостереженнями. У рамках занять організуються групові форми роботи з вивчення запропонованих тем, здійснюється відпрацювання вправ і діагностичного інструментарію, проводяться тренінгові заняття.

Для підготовки до семінарського заняття здобувачам освіти рекомендується низка питань, які обговорюватимуться на занятті, список основної та додаткової літератури, де студенти можуть знайти відповіді питання, виписати основні поняття та систематизувати їх, розробити блок-схему, в якій знайдуть відображення всі питання теми, скласти розгорнутий план досліджуваного матеріалу, який може бути використаний для відповіді на занятті та у науковому дослідженні.

ДІАГНОСТИКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Діагностика (оцінювання) результатів навчання здобувачів здійснюється відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти» в ЗВО «Університет Короля Данила».

Видами діагностики та контролю знань аспірантів за освітньою компонентою є поточний контроль (у формі усного опитування, письмового та тематичного тестового контролю, самоконтролю) та підсумковий контроль (у формі екзамену).

Оцінювання сформованих компетентностей у аспірантів здійснюється за 100-бальною шкалою. При цьому, за результатами поточного контролю здобувач може набрати до 60 балів, а за результатами підсумкового контролю – до 40 балів.

Відповідність критеріїв оцінювання результатів навчання національній шкалі, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відображена в Таблиці 1.

Таблиця 1.

ШКАЛА В БАЛАХ	ОЦІНКА ЗА ШКАЛОЮ ЄКТС	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
90–100 балів	A	«відмінно»	повна відповідь на питання з проблематики теми, що обговорюються на занятті; ґрунтовність та послідовність викладу
83–89 балів	B	«добре»	неповна відповідь на питання з проблематики теми, наявність незначних помилок
76–82 бали	C		
68–75 балів	D	«задовільно»	недостатні ґрунтовність та послідовність викладу; наявність помилок;
60–67 балів	E		
35–59 балів	FX	«незадовільно»	невідповідність змісту відповіді проблематиці теми; відсутність відповіді.
0–34 бали	F		

Поточний контроль здійснюється впродовж семестру під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти іспит – 35 балів)

Фіксація поточного контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали. У разі відсутності аспіранта на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі автоматично обчислюється усереднена підсумкова оцінка та здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки здобувачі зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї

норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів) без права перездачі.

Аспіранти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються аспіранти, які за результатами поточного контролю отримали 35 балів і більше. Усі аспіранти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться для визначення рівня досягнення здобувачами освіти програмних результатів навчання за освітньою компонентою після завершення її вивчення.

За результатами підсумкового контролю аспірант може отримати 40 балів. Аспіранти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не склали семестровий контроль і повинні йти на перездачу.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі екзамену у вигляді комп'ютерного тестування. Тестування відбувається в комп'ютерних лабораторіях закладу освіти (або в особливих випадках – дистанційно) з використанням платформи Moodle і передбачає проходження тесту з 30 питань різного рівня складності впродовж 20 хвилин.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях, оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної шкали й шкали ЄКТС) *і є сумою балів*, отриманих під час поточного та підсумкового контролю. Аспірант вважається атестованим, якщо сума балів дорівнює або перевищує 60 балів.

Аспіранти можуть підвищувати свій рейтинг під час екзаменаційної сесії через одноразову повторну перездачу, попередньо подавши заяву адміністрації аспірантури не пізніше одного робочого дня після сесії.

Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкового контролю.

Аспіранти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що отримали незадовільну оцінку.

Оцінювання самостійної роботи проводиться як під час поточного, так і під час підсумкового контролю знань.

Оцінювання самостійної роботи, яка передбачена в тематичному плані освітньої компоненти разом з аудиторною роботою, здійснюється під час проведення семінарських занять.

Поточний контроль передбачає усну відповідь, написання доповіді та виступ, вирішення тестових завдань, опрацювання ситуаційних задач, виконання індивідуальних завдань, відпрацювання практичних навичок тощо.

Виставлення балів за самостійну роботу під час поточного контролю

обов'язково супроводжується оцінювальними судженнями. Бали додаються до балів, які отримав аспірант під час поточного контролю, але не більше, ніж кількість балів з оцінювання окремої теми заняття.

Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних занять, контролюється під час підсумкового контролю.

**ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙ»**

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Менеджмент інновацій: теоретичні основи

Сутність менеджменту інновацій, основні характеристики, класифікація інноваційних проєктів. Менеджмент інновацій як специфічна галузь менеджменту. Цілі, процеси та функції в менеджменті інновацій. Модель управління інноваціями. Оточення та учасники інноваційного проєкту. Життєвий цикл інноваційного проєкту.

Тема 2. Ідеї для інноваційних проєктів, способи генерування та оцінювання

Методи пошуку ідей для інноваційних проєктів. Інструкції для групової та індивідуальної роботи. Інструменти внутрішньої мотивації. Причини невдачі та успіху проєктів. Визначення трендів. Методи генерування ідей. Способи та методи тестування ідей на успішність. Вправи мислення для перевірки ідей.

Тема 3. Стратегія «блакитного океану»

Цільова аудиторія інноваційного проєкту. Сегментування цільової аудиторії. Концепція «блакитного океану». Модель чотирьох дій. Обґрунтування доцільності інноваційного проєкту. Типова структура бізнес плану. Концепція проєкту. Цілі проєкту. SMART-підхід до формулювання цілей інноваційних проєктів. Попередній аналіз здійснення проєкту.

Тема 4. Лідерство та стратегія

Лідерські чесноти. Лідерство чи менеджмент. Кроки для впровадження змін. Подолання стану задоволення існуючою ситуацією. Формування бачення. Типи лідерства. Взаємозв'язок елементів стратегії. Пошук візії. Приклади розроблення стратегій.

Тема 5. Управління якістю виконання, ресурсами та ризиками інновацій

Процеси управління вартістю інноваційного проєкту. Планування витрат по проєкту. Методи розрахунку вартості проєкту. Визначення бюджету проєкту. Процеси управління людськими ресурсами проєкту. Управління командою проєкту. Управління конфліктами в проєктах. Процеси управління комунікаціями при виконанні проєкту. Аналіз проєктних ризиків. Планування заходів з реагування на ризики. Поняття якості в контексті проєктного менеджменту. Забезпечення якості проєкту. Системи управління якістю. Принципи TQM.

Тема 6. Фандрейзинг

Як і де знайти кошти на реалізацію інноваційного проєкту. Загальні та конкретні цілі інноваційного проєкту. Очікувані результати інновацій. Складання плану заходів інноваційного проєкту. Логіко-структурна матриця інноваційного проєкту.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		вс ьо го	а у д и т о р н і	л е к ц і й н і	п р а к т и ч н і	са м ос т і й на ро бо та	пі дс у м ко ви й ко нт ро ль
1	Менеджмент інновацій: теоретичні основи	13	8	4	4	5	
2	Ідеї для інноваційних проєктів, способи генерування та оцінювання	9	4	2	2	5	
3	Стратегія «блакитного океану»	9	4	2	2	5	
4	Лідерство та стратегія	9	4	2	2	5	
5	Управління якістю виконання, ресурсами та ризиками інновацій	9	4	2	2	5	
6	Фандрейзинг	11	6	2	4	5	
Загальна кількість годин на вивчення освітньої компоненти		30	30	14	16	30	30

3. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ лекції	Теми лекцій	Кількість годин
Лекція 1	Менеджмент інновацій: теоретичні основи	4
Лекція 2	Ідеї для інноваційних проєктів, способи генерування та оцінювання	2
Лекція 3	Стратегія «блакитного океану»	2
Лекція 4	Лідерство та стратегія	2
Лекція 5	Управління якістю виконання, ресурсами та ризиками інновацій	2
Лекція 6	Фандрейзинг	2
Всього лекційних занять		14

4. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ сем. заняття	Назва теми заняття	Кількість годин
1	Менеджмент інновацій: теоретичні основи	4
2	Ідеї для інноваційних проєктів, способи генерування та оцінювання	2
3	Стратегія «блакитного океану»	2

4	Лідерство та стратегія	2
5	Управління якістю виконання, ресурсами та ризиками інновацій	2
6	Фандрейзинг	4
Всього семінарських занять		16

5. САМОСТІЙНА РОБОТА

Назва теми	Зміст завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Рекомендовані джерела інформації
Менеджмент інновацій: теоретичні основи	- Визначення та види бізнес-моделей - Створення власної бізнес-моделі - Макет бізнес-моделі	5	5, 11
Ідеї для інноваційних проєктів, способи генерування та оцінювання	- Ідеї для стартапів - Розуміння трендів - Тестування стартап-ідей на успішність	5	5-11
Стратегія «блакитного океану»	- Сегментування цільових аудиторій - Ідентифікація власне «блакитного» та «червоного» океанів - Пошук нових ринкових ніш - Оцінювання потенціалу ідей	5	5, 10
Лідерство та стратегія	- Аналіз стратегій - Аналіз державних та регіональних стратегій розвитку	5	10, 11
Управління якістю виконання, ресурсами та ризиками інновацій	- Серія стандартів ISO 9001 - Принципи управління якістю - Плани мінімізації ризиків	5	5, 10, 11
Фандрейзинг	- Джерела фінансування проєктів в Україні, ЄС та інших країнах за професійним спрямуванням - Бюджетування проєктів - SWOT-аналіз проєктів	5	5, 10, 11
Разом самостійної роботи аспірантів		30	

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І. П. Управління проектами. навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с. URL : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19481/1/DMM_UP_2017.pdf
2. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами: Підручник. За заг. ред. Л. В. Ноздріної. К.: Центр учбової літератури, 2010. 432 с. URL: http://www.immsp.kiev.ua/postgraduate/Biblioteka_trudy/UpravlinnyaProektamiNozdrina2010.pdf
3. Науменко П. Від ідеї створення нового продукту до реалізації інноваційного проекту // Інтелектуальна власність. - 2004. - № 1. - С. 33-38.
4. Давимука С., Федулова Л. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови : монографія. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України», 2017. 528 с.
5. Підприємництво та лідерство в умовах реалізації стратегії сталого розвитку: Навч.посібник. Під заг.редакцією Карпаша М.О. – Київ: Гнозіс. – 2021. – 232 с. URL: <https://ifsa.kiev.ua/vidannya/navchalnyi-posibnyk-pidpryyemnytstvo-ta-liderstvo-v-umovakh-realizatsiyi-stratehiyi-staloho-rozvytku.html>

Додаткова навчальна література

6. Інноваційне підприємництво: креативність, комерціалізація, екосистема : навч. посібник / Ю. М. Бажал [та ін.] ; ред. Ю. М. Бажал. – Київ : Пульсари, 2015. – 278 с.
7. Atkinson Robert D., Ezzell Stephen J. Building the global innovation economy / R. Atkinson // The futurist. — 2013. — January – February [Electronic Resource]. — Mode of access : <http://www2.itif.org/2012-futurist-articleinnovation-economy.pdf>.
8. Божидарнік Т.В., Василик Н.В. Креативний менеджмент: навчальний посібник / Т.В. Божидарнік, Н.В. Василик. – Херсон: ОЛДІПЛЮС, 2014. – 498 с.
9. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 400 с.
10. Гудзь О.Є. Інноваційне підприємництво: Навч.посібник. – 2018. – МФСА. - 206 с.
11. Технології розробки стартапів: Навч.посібник. Під заг. ред. Подольчака Н.Ю., Шаповалової Т.В. Київ, 2021, 128 с.